

Úřad práce České republiky, krajská pobočka v Olomouci

Č.j. UPCR-OL-2023/156603

Informace k postavení asistenta sociální péče

Žádost:

ze dne 18. 8. 2023

Žádost o poskytnutí informací na základě zákona o svobodném přístupu k informacím č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, týkající se postavení asistenta sociální péče v právním řádu České republiky, a to konkrétně:

A. V § 83 odst. 1 zákona o sociálních službách, je obsažena právní norma, která hovoří, že „registrace podle § 79 se nevyžaduje, poskytuje-li osobě pomoc asistent sociální péče, který tuto činnost nevykonává jako podnikatel“.

Jelikož přesné vymezení právního statutu asistenta sociální péče nevyplyvá z žádné jiné právní normy nebo mi není známá, žádám Vás, jakožto kompetentní orgán státní moci o stanovisko, zda se v případě normy obsažené v § 83 odst. 1 třetí věta zákona o sociálních službách, jedná o kategorické vyjádření právního postavení asistenta sociální péče, tedy, že služby jím poskytované nejsou podnikáním nebo jde o variantní vyjádření jeho právního postavení, tedy, že registrace je nutná, pokud asistent sociální péče své služby poskytuje podnikatelským způsobem a pokud ano, tak z čeho v takovém případě výkladu vyplývá jeho právní postavení podnikatele?

B. Bez ohledu na právní postavení asistenta sociální péče, je možno péči poskytovanou osobě závislé na péči asistenta sociální péče asistentem sociální péče považovat za „podnikatelskou činnost v oblasti sociálních a pobytových služeb spojených s ošetrovatelskou péčí“? Pokud ne, tak jaký právní charakter má poskytování služeb asistentem sociální péče?

C. Podle § 79 odst. 1 zákona o sociálních službách, je pro registraci k poskytování sociálních služeb vyžadována bezúhonnost fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby. Podle § 83 odst. 1 téhož zákona, se povinnost registrace nevztahuje na služby poskytované asistentem sociální péče.

Je předpokladem pro poskytování péče asistentem sociální péče bezúhonnost osoby, která má ambici stát se asistentem sociální péče ve smyslu § 79 odst. 2 zákona o sociálních službách nebo je podmínka bezúhonnosti podle daného zákona pouhým předpokladem registrace registrované sociální služby?

Vztahuje se na osoby, které mají ambici stát se asistentem sociální péče podmínka bezúhonnosti stanovená jinými právními předpisy (např. § 6 odst. 2 živnostenského zákona)?

Odpověď krajské pobočky Úřadu práce ČR v Olomouci:

Vážený pane,

na základě Vaší žádosti datované dne 21. 8. 2023, o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, doručené Úřadu práce ČR, krajské pobočce v Olomouci dne 18. 8. 2023 ve věci postavení asistenta sociální péče sděluji následující:

Ad A) Pojem asistent sociální péče je upraven zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSS“). Podle ustanovení § 83 odst. 1 ZSS se registrace podle § 79 nevyžaduje, poskytuje-li osobě pomoc osoba blízká nebo asistent sociální péče, který tuto činnost nevykonává jako podnikatel. Jedná se v tomto případě o

kategorické vyjádření postavení asistenta sociální péče, kdy péče jím poskytovaná není podnikatelskou činností.

Ad B) Péče, kterou poskytuje asistent sociální péče osobě, není předmětem podnikatelské činnosti, jak upravuje § 83 odst. 1 ZSS. Podle ustanovení § 83 odst. 3 ZSS „asistent sociální péče je povinen poskytovat pomoc osobně a s osobou, které poskytuje pomoc, uzavřít písemnou smlouvu o poskytnutí pomoci. Náležitostmi smlouvy je označení smluvních stran, rozsah pomoci, místo a čas poskytování pomoci a výše úhrady za pomoc.“ Jedná se tedy o smluvní ujednání o poskytování pomoci mezi fyzickými osobami, kdy smluvními stranami je asistent sociální péče, který pomoc poskytuje a osoba, které je pomoc poskytována.

Postavení asistenta sociální péče je v návaznosti dále upraveno v ustanovení § 7 odst. 1 písm. g) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, v tomto zákoně figuruje asistent sociální péče jako osoba pečující o osobu ve stanoveném stupni závislosti. Dále je pak postavení asistenta upraveno v ustanovení § 5 odst. 2 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a v ustanovení § 4 odst. 1 písm. i) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů.

Ad C) Bezúhonnost není stanovena jako podmínka pro činnost asistenta sociální péče. Podmínky jsou upraveny v ustanovení § 83 odst. 2 ZSS, kdy „asistentem sociální péče podle odstavce 1 může být pouze fyzická osoba, která je starší 18 let věku a zdravotně způsobilá. Zdravotní způsobilost se posuzuje podle § 29 odst. 1 písm. e).“ Další podmínky ZSS pro asistenty sociální péče nestanovuje.

S pozdravem